

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 29-04-5963

Chișinău

09 iulie 2020

Ministerul Justiției

Spre informare: **Congresul Autorităților
Locale din Moldova**

Rog să examinați oportunitatea modificării Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 în contextul problemelor semnalate în adresarea Congresului Autorităților Locale din Moldova nr. 120 din 07 iulie 2020, după sesizarea mai multor primării din țară, cu privire la obligația funcționarilor publici din primării de a exercita funcțiile atribuite prin lege executorilor judecătorești.

Menționăm că, conform prevederilor art. 109 din Constituția Republicii Moldova, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale. Potrivit art. 10 alin. (3) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, nu pot fi stabilite ori impuse competențe autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar pe care aceste competențe l-ar putea genera, fără o consultare a autorităților locale de nivelul corespunzător și fără ca colectivitățile locale să fie asigurate cu mijloacele financiare necesare.

Anexă: 5 file.

Secretar general al Guvernului

Liliana IACONI

Ex: Ion Țurcanu

Tel: 022-250-460

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,
www.calm.md

Nr. 120 din 07 iulie 2020

Prim-ministrul Republicii Moldova
Dlui Ion Chicu

Ministrul Justiției
Dlui Fadei Nagacevski

Președintele Parlamentului Republicii Moldova
Dnei Zinaida Greceanîi

ADRESARE
CU PRIVIRE LA MODUL DE APLICARE A UNOR NORME DIN CODUL DE
EXECUTARE,
CE ȚIN DE COMPETENȚA EXECUTORULUI JUDECĂTORESC,
EXERCITATE DE FUNCȚIONARI PUBLICI DIN PRIMĂRII

Prin prezenta Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) vă aduce la cunoștință sesizarea mai multor primării din țară cu privire la obligația funcționarilor publici din primării de a exercita funcțiile atribuite prin lege executorilor judecătorești.

Cele mai frecvente cazuri se referă la:

1. înmânarea actelor executorului judecătoresc unei persoane cu funcție de răspundere din primărie în vederea transmiterii sau comunicării destinatarului;
2. solicitarea unor informații primăriilor referitor la bunurile imobile asupra cărora o persoană deține drept de proprietate.

În ceea ce privește înmânarea actelor executorului judecătoresc unei persoane cu funcție de răspundere din primărie în vederea transmiterii sau comunicării destinatarului, am constatat următoarele:

Art.21 alin. (1) din Codul de executare nr. 443/2004 stabilește, că executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

Art.67 alin. (1) din Codul de executare prevede, că actele executorului judecătoresc se trimit destinatarului prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, sau prin orice alt mijloc care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui (telegramă, fax, email etc.) ori se înmânează personal destinatarului ori altor persoane indicate la alin. (2) de către executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părții interesate.

Din norma citată reiese, că executorul judecătoresc expediază și înmânează actele procedurale prin intermediul serviciilor postale, serviciilor electornice ori le înmânează personal destinatarului ori altor persoane.

În vederea exercitării competențelor prevăzute de lege executorii judecătorești suportă anumite cheltuieli. În acest sens, art.36 alin. (1) din Codul de executare stipulează, că cheltuielile de executare se compun din taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, spezele procedurii de executare și onorariul executorului judecătoresc. În art.37 alin. (2) lit. g) și lit. 1) din Codul de executare este prevăzut, că transmiterea sau înmînarea încheierilor, înștiințărilor, telegramelor etc., precum și comunicarea actelor executorului judecătoresc fac parte din cheltuielile incluse în categoria spezelor procedurii de executare.

Hotărârea Guvernului nr.1457/2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, în pct. 2 prevede că *furnizor de servicii poștale* este persoană fizică sau juridică autorizată, înregistrată în calitate de întreprinzător în Republica Moldova, a cărei activitate constă, în totalitate sau în parte, în furnizarea serviciilor poștale, respectiv în pct.21 prevede, că plata pentru serviciile poștale se efectuează conform tarifelor în vigoare la momentul depunerii trimitărilor poștale.

Observăm, din prevederile de mai sus, că în vederea realizării competențelor/activităților/prestării serviciilor, prevăzute de legislația corespunzătoare, care se referă la comunicarea actelor procedurale de către executorul judecătoresc, precum și la distribuirea/predarea trimitărilor poștale de către furnizorii serviciilor poștale, sunt reglementate speze și respectiv tarife.

Problemele se conturează în legătură cu aplicarea normelor art.67 alin. (2) din Codul de executare care prevăd, că în cazul absenței destinatarului persoană fizică, documentele menționate la alin.(1) se înmînează unui membru adult al familiei lui, rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuiește cu destinatarul, **unei persoane cu funcție de răspundere din primărie** sau președintelui asociației locatarilor de la domiciliul destinatarului, pentru a i se transmite lui. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntârziată destinatarului, răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmînat destinatarului la data indicată în avizul de primire.

Astfel, în cazul în care executorul judecătoresc nu poate sau nu dorește să piardă timpul/să se complice cu expedierea și înmînarea actelor procedurale prin intermediul serviciilor postale, serviciilor electornice ori cu înmînarea personală destinatarului sub pretextul absenței destinatarului persoană fizică, actele procedurale se înmînează, inclusiv unei persoane cu funcție de răspundere din primărie, care este obligată să transmită sau să comunice aceste acte fără întârziere destinatarului.

Avem o situație, în care angajaților administrației publice locale li se impun competențe care nu sunt prevăzute în Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, competențe pentru care nu sunt asigurate resursele financiare necesare și suficiente realizării acestora.

Mai mult ca atât, dacă în cazul serviciilor poștale sunt reglementate toate procedurile referitoare la distribuirea/înmînarea trimitărilor poștale destinatarilor: distribuirea la domiciliu, predarea la ghișeul oficiului poștal în cazul lipsei destinatarului, imposibilitatea distribuirii, refuzul destinatarului de a primi trimiterea poștală, răspundere materială pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor privind prestarea serviciilor etc., precum și tarifele pentru aceste servicii, atunci în ceea ce

privește obligațiile persoanei cu funcție de răspundere din primărie apar mai multe întrebări:

- 1) Sunt autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi împuternicite să presteze servicii de distribuire/înmânare a trimerilor poștale destinatarilor? Dacă răspunsul este afirmativ, atunci
- 2) Care sunt prevederile legale ce reglementează aceste competențe/atribuții pentru autoritățile administrației publice locale, tarifele pentru distribuirea/înmânarea trimerilor poștale, precum și normele care stabilesc sursa de asigurare cu resursele financiare necesare și suficiente realizării acestora?
- 3) Cine este **persoana cu funcție de răspundere din primărie** care primește/ poate primi documentele?
- 4) Ce presupune termenul „transmiterea/comunicarea neîntârziată”?
- 5) Cum se face evaluarea necomunicării sau comunicării tardive a actelor și a prejudiciilor cauzate?
- 6) Cum poate fi asigurată comunicarea în cazul persoanelor care sunt înregistrate la un domiciliu, însă nu locuiesc la acesta, pleacă frecvent, inclusiv pentru perioade îndelungate sau sunt plecate definitiv în altă localitate din țară sau de peste hotarele țării, iar informații cu privire la locul de aflare exact a persoanelor lipsesc;
- 7) Cum poate fi evaluat prejudiciul cauzat prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor, mai ales în situația în care nu există o reglementare expresă a procedurilor de comunicare a actelor executorului judecătoresc destinatarului **de către o persoană cu funcție de răspundere din primărie**?
- 8) Care este procedura de atragere la răspundere pentru neexecutarea unor obligații ce nu țin de domeniul propriu de competență a APL?

Dat fiind faptul, că executarea silită presupune anumite costuri, respectiv executorul judecătoresc percepe un anumit tarif pentru fiecare act de executare, inclusiv pentru actele de comunicare, atunci dacă e să reieșim din prevederile art.5 din Legea nr.435/2006 privind administrația publică locală, executorul judecătoresc în calitate de exponent a puterii de stat ar trebui să solicite cooperarea, contra cost, cu autoritățile publice locale pentru a asigura realizarea unor servicii publice care solicită eforturi comune.

În realitate, primăriile din țară sunt inundate abuziv cu acte ale executorilor judecătorești, fiind obligate, prin norma de la art.67 alin. (2) din Codul de executare, să exercite atribuțiile de comunicare a actelor executorului judecătoresc și să înlocuiască furnizorii serviciilor poștale, activități pe care sunt impuse să le realizeze gratuit și din contul neexecutării propriilor atribuții stabilite de lege.

În ceea ce privește solicitarea unor informații primăriilor referitor la bunurile anumitor persoane, am constatat următoarele:

Potrivit art.22 alin. (1) lit. c) din Codul de executare nr.443/2004, executorul judecătoresc este în drept să solicite și să primească gratuit pe suport de hârtie și în regim on-line din partea autorităților publice centrale și locale, a instituțiilor (inclusiv financiare), din partea altor organizații (indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare) deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru procedura de executare orice informație care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său și a locului aflării lor, dacă nu are acces la sistemul informațional ce conține informația respectivă.

Reieșind din aceste prevederi, **remarcăm**, că executorul judecătoresc este în drept să solicite și să primească gratuit, orice informație care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său și a locului aflării lor:

- în speță, din partea autorităților publice locale, deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru procedura de executare;
- cu condiția dacă nu are acces la sistemul informațional ce conține informația respectivă.

Astfel, în ceea ce privește informația care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său și a locului aflării lor, solicitate de la autorităților publice locale, astfel de informații pot fi primite în cazul în care:

1. autoritatea publică locală este deținătoare a registrului de stat corespunzător;
2. executorul judecătoresc nu are acces la sistemul informațional ce conține informația respectivă.

Primaria este deținător al Registrului gospodăriilor țărănești (de fermier) (pct.5 din Hotărârea Guvernului nr.977/2001 privind înregistrarea gospodăriilor țărănești (de fermieri)) și al Registrului contractelor de arendă (pct.3 Regulamentul privind modul de ținere a registrelor contractelor de arendă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 228/2019).

Respectiv, executorul judecătoresc poate solicita autorității publice locale și primi informații din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) și Registrul contractelor de arendă, deoarece autoritatea publică locală este deținătorul acestora, iar executorul judecătoresc nu are acces la acestea.

Potrivit art.6 alin. (2³) lit.b) din Legea nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile, executorilor judecătorești li se eliberează informația sistematizată privind bunurile imobile asupra cărora o persoană deține drept de proprietate.

În vederea realizării procedurii de executare, executorii judecătorești au nevoie de informații complete și veridice cu privire la bunurile personelor urmărite în cadrul procedurii de executare silită. În acest sens, informațiile deținute de primării pot fi inexacte sau depășite, deoarece tranzacțiile cu bunuri imobile nu sunt înregistrate imediat în registrele deținute de primării, din considerentul că acestea nu au integrate registrele sale la platforma de interoperabilitate la care este integrat Registrul Bunurilor Imobile deținut de ASP.

Trebuie să accentuăm, că dacă datele din registrul bunurilor imobile nu coincid cu datele din alte documente cadastrale sau cu datele constatate pe teren, se consideră veridice datele din registrul bunurilor imobile (art.22 alin. (1) din Legea nr.1543/1998).

Având în vedere cele expuse, **nu este clar de ce executorii judecătorești solicită abuziv informații din Registrul Bunurilor Imobile**, care nu este deținut de către autoritățile publice locale și la care acestea nu au acces, ba din contra executorii judecătorești au acces la Registrul Bunurilor Imobile, care conține informații actualizate și mult mai detaliate.

În situația de incertitudine creată, Congresul Autorităților Locale din Moldova solicită, din numele autorităților administrației publice locale, poziția Guvernului și a Parlamentului în ceea ce privește următoarele:

- I. **În ce măsură sunt primăriile împuternicite/obligate să exercite gratuit atribuții din domeniul executării silite a documentelor executorii?**
- II. **În ce măsură sunt primăriile împuternicite/obligate să presteze gratuit servicii de distribuire/înmânare a trimerilor poștale destinatarilor?**

- III. Care este sursa de asigurare cu resursele financiare necesare și suficiente realizării unor atribuții din domeniul executării silite a documentelor executorii și serviciilor de distribuire/înmânare a trimiterilor poștale destinatarilor?
- IV. Care este baza legală de atragere la răspundere a persoanei cu funcție de răspundere din primărie pentru neexercitarea unor obligații ce nu țin de domeniul propriu de competență a APL?
- V. Executorul judecătoresc, în calitate de persoană juridică de drept privat poate fi echivalat cu o autoritate publică, pentru care extrasele (informațiile) din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) se prezintă cu titlu gratuit?
- VI. Este primăria obligată să ofere informații referitor la bunurile imobile asupra cărora o persoană deține drept de proprietate, informații ce se conțin în Registrul Bunurilor Imobile, care nu este deținut de către autoritățile publice locale și la care acestea nu au acces?

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu, expert CALM
tel. 22 35 09